

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Historia das teorías feministas	Código	615525017	
Titulación	Mestrado Universitario en Políticas Sociais e Intervención Sociocomunitaria			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Segundo	Optativa	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Cobo Bedía, Rosa	Correo electrónico	rosa.cobo@udc.es	
Profesorado	Cobo Bedía, Rosa	Correo electrónico	rosa.cobo@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	CE1 - Determinar as dimensións e categorías axeitadas para o diagnóstico e a análise científica das situacións de exclusión social.
A5	CE5 - Interpretar as situacións e os procesos de marxinação social e económica de colectivos desde unha perspectiva histórica e macroestrutural.
A15	CEG1 - Demostrar coñecementos avanzados sobre a evolución histórica da discriminación das mulleres e dos marcos ideolóxicos e teóricos que xustifican e confrontan as desigualdades de xénero.
A16	CEG2 - Dominar as ferramentas conceptuais e metodolóxicas para identificar e analizar os mecanismos de exclusión e a vulnerabilidade vinculados ás áncoras patriarcales do sistema social.
B1	CB1 - Demostrar coñecementos avanzados, de carácter multidisciplinar, para a investigación e o exercicio profesional no ámbito da exclusión social.
B4	CB4 - Identificar os dilemas éticos e a responsabilidade social tras os retos formulados na práctica profesional e investigadora.
B18	CX6 - Valorar a adecuación das distintas ferramentas teóricas, metodolóxicas e técnicas ás preguntas e os obxectivos específicos formulados sobre a realidade social e as políticas sociais.
B21	CX9 - Aplicar unha perspectiva interdisciplinar na análise e a valoración de problemáticas de exclusión e políticas sociais de inclusión e cohesión.
C4	CT4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía respectuosa coa cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 -Adquirir habilidades para a vida e hábitos, rutinas e estilos de vida saudables.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias do título
Historia cronolóxica da teoría feminista desde o seu xurdimento no século XVIII ata a actualidade.	AM1	BM1	CM4
	AM5	BM4	CM5
	AM15	BM18	CM6
	AM16	BM21	

Contidos	
Temas	Subtemas

- 1.- Teoría feminista e teoría crítica. O paradigma feminista no pensamento filosófico e no pensamento social e político. O feminismo: tradición intelectual e movemento social.
- 2.- SÉCULO XVIII: Ilustración e Modernidade. Ilustración liberal e Ilustración radical. Ilustración patriarcal e Ilustración feminista. O paradigma da igualdade e a orixe da democracia moderna. O contrato sexual e a orixe do patriarcado contemporáneo. As obras de François Poullain de la Barre e de Mary Wollstonecraft. A vindicación feminista.
- 3.- SÉCULO XIX. O movemento sufraxista e a ampliación da democracia. A conquista de dereitos civís e políticos. O movemento feminista como movemento de masas. O voto en EE.UU. e Europa. John Stuart Mill e A suxección da muller. O feminismo en América Latina.
- 4.- SÉCULO XX. O feminismo existencialista de Simone de Beauvoir: O segundo sexo. Unha proposta radical de igualdade.
- 5.- O feminismo liberal de Betty Friedan: A mística da feminidade. O feminismo reformista dos anos sesenta en EE.UU.
- 6.- O feminismo radical dos anos setenta: maio do sesenta e oito europeo e a nova esquerda estadounidense. A política sexual de Kate Millett e o concepto de patriarcado. A dialéctica do sexo de Shulamith Firestone. A tiranía da falta de estruturas do movemento feminista: Jo Freeman. O feminismo cultural: heterosexualidade obrigatoria e existencia lesbiana en Adrienne Rich. Os feminismos en América Latina.
- 7.- Os feminismos da diferenza: feminismo e psicoanálise en Francia. O pensamento da diferenza sexual da Librería de Milán: Luisa Muraro.
- 8.- Feminismo e posmodernidade: a crise do suxeito político feminista. Aproximación á teoría queer: o pensamento de Judith Butler.
- 9.- Feminismo e multiculturalismo. Feminismos de cor: Gloria Anzaldúa e Cherry Moraga. ?De vuelta a ?Bajo los ojos de occidente??, de Chandra Talpade Mohanty. Feminismo decolonial: Rita Segato.
- 10.- Feminismo e nacionalismo en Galicia. Entre a teoría e a política.
- 11.- Feminismo e marxismo. As primeiras marxistas e a ?cuestión da muller?. As teorías do sistema dual. Marxismo e feminismos hoxe. Globalización, feminización da pobreza e capitalismo global.

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Discusión dirixida	A1 A5 A15 A16 C5 C6	42	21	63
Lecturas	B1 B4 B21 C4	0	20	20
Investigación (Proxecto de investigación)	A5 A15 B18 B21 C4 C5 C6	0	54	54
Análise de fontes documentais	A1 A15 A16 C4 C5 C6	0	11	11
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Presentación e debate de cada un dos temas.
Lecturas	Lecturas dos textos que se facilitarán ao estudiantado para cada unha das sesións.
Investigación (Proxecto de investigación)	Realización dun traballo en materia de teoría feminista sobre calquera das temáticas abordadas.
Análise de fontes documentais	Estudo dos contidos achegados nas sesións de discusión dirixida e nas lecturas dos diversos temas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Investigación (Proxecto de investigación)	Poderá empregarse o horario de titorías para realizar calquera consulta sobre o principal elemento de avaliación da materia.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Investigación (Proxecto de investigación)	A5 A15 B18 B21 C4 C5 C6	O estudiantado realizará un traballo a partir das clases e das lecturas da materia.	100

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	- () . . - () . . AMORÓS, CELIA, Mujeres e imaginarios de la globalización. Reflexiones para una agenda teórica global del feminismo, Rosario, Ed. Homo Sapiens, 2008. AMORÓS, CELIA y DE MIGUEL, A., Teoría feminista: de la Ilustración a la globalización, volúmenes 1, 2 y 3, Madrid, Minerva Ediciones, 2005. ANZALDÚA, GLORIA, Borderlands. La frontera, Capitan Swing, Madrid, 2016. AMORÓS, CELIA, Tiempo de feminismo. Sobre feminismo, proyecto ilustrado y posmodernidad, Cátedra (Feminismos), Madrid 1997. BEAUVOIR, SIMONE, El segundo sexo, Buenos Aires, Siglo Veinte, 1968. BENHABIB, SEYLA y CORNELL, DRUCILLA, Teoría feminista y teoría crítica, Valencia, Alfons el Magnanim, 1990. BUTLER, JUDITH, Gender Trouble: Feminism and the Subversión of Identity, Nueva Cork, Routlegde, 1990. Hay traducción en castellano. CIRILLO, LIDIA, Mejor huérfanas. Por una crítica feminista al pensamiento de la diferencia, Madrid, Ed. Anthropos, 2002. COBO, ROSA, Fundamentos del patriarcado moderno. Jean-Jacques Rousseau, Madrid, Ed. Cátedra, Col. Feminismos, 1996. FIRESTONE, SHULAMITH, La dialéctica del sexo, Barcelona, Kairós, 1976. FRIEDAN, BETTY, La mística de la feminidad , Madrid, Júcar, 1974. MILLET, KATE, Política Sexual, Madrid, Ed. Cátedra, col. Feminismos, 1995. PATEMAN, CAROLE, El contrato sexual, Barcelona, Anthropos, 1995. POSADA, LUISA, Sexo y esencia. De esencialismos encubiertos y esencialismos heredados, Madrid, horas y Horas, 1998. OLIVA, PORTOLÉS, ASUNCIÓN, Miradas feministas: del postcolonialismo a la globalización, Editorial Fundamentos, Madrid, 2016. SEGATO, RITA, ¿Género y colonialidad: del patriarcado comunitario de baja intensidad al patriarcado colonial moderno de alta intensidad?, en La crítica de la colonialidad en ocho ensayos. Y una antropología por demanda, Prometeo, Buenos Aires, 2015. VALCÁRCEL, AMELIA, Sexo y Filosofía, Barcelona, Anthropos, 1991. VV.AA., Descolonizando el feminismo. Teorías y prácticas desde los márgenes, Cátedra, Madrid, 2008. WOLLSTONECRAFT, MARY, Vindicación de los derechos de la mujer, Madrid, Cátedra, Feminismos, 1994.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías